

Utrikesdepartementet

ud.remissvar@regeringskansliet.se

UD2025/01301

Remiss av promemorian En nationell kontrollförteckning över produkter med dubbla användningsområden (UD2025/01301)

Inspektionen för strategiska produkter (ISP) tillstyrker i huvudsak promemorians förslag. ISP har dock följande synpunkter.

Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) bör ha ansvaret för att upprätta en kontrollförteckning och ISP bör bistå med sakkunskap

Enligt promemorian innebär förslaget att ISP får ansvar för att upprätta en nationell kontrollförteckning och att arbetet bedöms ligga inom myndighetens kärnuppdrag och ska genomföras inom ramen för befintliga tilldelade anslagsmedel.

Enligt promemorian kommer kontrollförteckningen att vara en bilaga till förordningen (2000:1217) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd. Det är regeringen som, enligt 5 § lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd (PDA-lagen), får meddela föreskrifter om att en produkt med dubbla användningsområden ska omfattas av krav på tillstånd enligt artikel 9.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/821. ISP har inte rätt att ändra bilagan till nämnda förordning.

Eftersom det är regeringen som, enligt de nämnda bestämmelserna, får meddela föreskrifter om att en produkt med dubbla användningsområden ska omfattas av krav på tillstånd enligt den nationella kontrollförteckningen förordar ISP i stället att Regeringskansliet genom Utrikesdepartementet har ansvaret för att upprätta den nationella kontrollförteckningen och att ISP bistår med bl.a. sakkunskap.

Remissvar	2(2)
Dnr: 2025-7.5.2-0005	

ISP förordar att en bestämmelse om att myndigheten ska bistå regeringen med sakkunskap vid upprättandet av den nationella kontrollförteckningen bör införas i ISP:s instruktion (förordningen [2010:1101] med instruktion för Inspektionen för strategiska produkter). Bestämmelsen skulle med fördel kunna utformas i likhet med 4 c § i nämnda instruktion. Den nämnda bestämmelsen föreskriver att ISP regelbundet ska analysera och bedöma vilka framväxande teknologier och vilken annan strategisk skyddsvärd teknologi som bör anges i bilaga 2 till förordningen (2023:624) om granskning av utländska direktinvesteringar samt informera Regeringskansliet (Justitiedepartementet) huruvida det finns behov av att ändra bilagan och vid behov lämna förslag på ändringar.

Även om ISP endast bistår vid upprättandet av kontrollförteckningen vill myndigheten understryka att det kommer att kräva interna resurser och medföra att ISP behöver ta hjälp externt för översättning och formatering av den nationella kontrollförteckningen. Sammantaget kommer förslaget att medföra ökade kostnader för ISP.

PDA som omfattas av den nationella kontrollförteckningen bör utgöra skyddsvärd verksamhet enligt UDI-lagen

ISP är granskningsmyndighet enligt lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar (UDI-lagen). Av 3 § 6 UDI-lagen framgår att med skyddsvärd verksamhet avses tillverkning eller utveckling av, forskning om eller tillhandahållande av produkter med dubbla användningsområden eller tillhandahållande av tekniskt bistånd för sådana produkter. Enligt 5 § 4 samma lag definieras produkter med dubbla användningsområden som produkter som är upptagna i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/821. För att de produkter med dubbla användningsområden som tas upp i den nationella kontrollförteckningen också ska utgöra skyddsvärd verksamhet enligt UDI-lagen, vilket ISP anser är nödvändigt, behöver 5 § 4 UDI-lagen kompletteras så att den även omfattar den nationella kontrollförteckningen över produkter med dubbla användningsområden.

Carl Johan Wieslander
Generaldirektör

Detta remissvar har beslutats av generaldirektör Carl Johan Wieslander. Verksjurist Johanna Ödman har varit föredragande. Ställföreträdande generaldirektör Karl Evertsson, chefsjurist Tobias Bergkvist, enhetschef Hanna Björklund, biträdande chefsjurist Jannice Westerholm, gruppchef Simret Goitom och gruppchef Linda Hinas har medverkat vid den slutliga handläggningen.